

GRADIVO ZA NOVINARJE

Ljubljana, 1. 3. 2022

PR-ZZZS-1-1/2022

30. obletnica Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije

1. marca pred 30 leti je bil na podlagi zakona ustanovljen Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZZS). Po zamenjavi družbeno političnega reda smo takrat ponovno uvedli tudi model socialnega zdravstvenega zavarovanja. ZZZS je na temeljih večstoletne slovenske tradicije in evropskih izkušenj postal izvajalec obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki na podlagi solidarnosti, socialne pravičnosti in neprofitnosti zavarovanim osebam zagotavlja zdravstveno in socialno varnost v času bolezni ali poškodbe. ZZZS že 30 let dokazuje, da s sredstvi za zdravstveno varstvo upravlja gospodarno in skupaj z vsemi institucijami, ki sooblikujejo zdravstveni sistem, zagotavlja kakovostno zdravstveno oskrbo ter omogoča uvajanje novih sodobnih zdravstvenih tehnologij, zdravljenja, zdravil in medicinskih pripomočkov. Danes po 30 letih smo ponosni na številne dosežke in se obenem zavedamo številnih izzivov. Ponosni smo lahko, da je npr. delež gospodinjestev, ki se soočajo z ogrožajoče visokimi neposrednimi izdatki za zdravstvo neposredno iz žepa, v Sloveniji po zadnjih podatkih najmanjši v Evropski uniji, in znaša 0,8% gospodinjestev, povprečje v 25 državah OECD pa znaša 5,8%, v nam bližnji Avstriji pa na primer 3,5%. Po drugi strani je eden večjih izzivov, da v Sloveniji nismo dosledno izpeljali modela socialnega zdravstvenega zavarovanja. ZZZSju nismo dodelili primerljive vloge, kot jo imajo na primer bolniške blagajne v Avstriji, Nemčiji, Franciji in številnih drugih evropskih državah. V številne, tudi povsem strokovne ali zavarovalniške odločitve se namreč vedno pogosteje arbitrano vpleta država. Vse to slabi učinkovitost ZZZS v sistemu ter uspešnost delovanja zdravstvenega sistema.

Zato pričakujemo, da se bo v naslednjem obdobju okrepila zavarovalniška vloga ZZZS ter da javno zdravstveno blagajno avtonomno upravljamo zavarovanci kot uporabniki storitev in delodajalci kot plačniki prispevkov. Oboji smo namreč zainteresirani, da so zavarovanci upravičeni do optimalne košarice pravic po razumni ceni. Na podlagi analize WHO in izkušenj drugih sorodnih evropskih držav za 2 milijona prebivalcev Slovenije zadostuje eden izvajalec obveznega zdravstvenega zavarovanja. Zlasti v okviru nove zakonodaje pričakujemo, da bo ZZZS postal bolj aktiven kupec zdravstvenih storitev, ki bo strokovno in neodvisno na podlagi stroškovnih analiz določal realne cene zdravstvenih storitev, zakupil programe zdravstvenih storitev glede na dejanske potrebe zavarovancev ter uvajal sodobne obračunske modele za plačilo zdravstvenih storitev. S takšnim pristopom bomo bolje zadostili pričakovanjem po ekonomsko upravičenih, kakovostnih in dostopnih zdravstvenih storitvah.

ZZZS se danes povezuje z vsemi partnerji v zdravstvu in si prizadevamo sodelovati tako, da bi dosegli največjo uspešnost in učinkovitost delovanja zdravstvenega sistema v Sloveniji. Menimo, da je za to potrebno izvesti uravnotežene sistemske spremembe na številnih področjih zdravstvenega sistema, kot so:

1. Prvič: Izvesti ukrepe za dolgoročno vzdržnost sistema zdravstvenega sistema in izboljšanje javnofinančnih virov za zdravstvu; pri tem mora biti v ospredju predvsem uvedba t.i. proračunske varovalke, ki bo z novimi javnofinančnimi oz. proračunskimi viri zagotovila blažitev posledic nihanj v gospodarstvu, posledic demografskih vplivov, pa tudi posledic različnih političnih odločitev ali zakonskih sprememb, za katere odločevalci niso zagotovili finančnega kriticja;

2. Drugič: Izboljšati upravljanje zdravstvenega sistema na nacionalni ravni; pri tem mora biti v ospredju predvsem izboljšanje strateškega načrtovanja še posebej načrtovanja kadrovskih virov in zdravstvenih zmogljivosti na primarni, sekundarni in terciarni ravni, pa tudi ureditev sistema vrednotenja, uvajanja in opuščanja zdravstvenih tehnologij (postopkov zdravljenja), vzpostavitve registra oziroma seznama zdravstvenih storitev vključno z vzpostavitvijo Agencije za kakovost in zdravstvene tehnologije; potrebno je tudi posodobiti partnerska pogajana med partnerji v zdravstvu, zagotoviti spremembe vlog in pristojnosti ključnih partnerjev v zdravstvu:
3. Tretjič: Uvesti strukturne spremembe na področju upravljanja in organizacije v zdravstvu; pri tem naj bodo v ospredju ukrepi za modernizacijo upravljanja javnih zdravstvenih zavodov ter modernizacije plačne politike v javnem sektorju, pa tudi širitev digitalizacije in informacijske podpore procesom vodenja in upravljanja zdravstvenih zavodov ter ustreznejše upravljanje in razvoj mreže javne zdravstvene mreže, zlasti bolnišnic.
4. Četrtoč: Uvesti medsektorske novosti za prilagajanje razmeram dolgoživi družbi; pri tem naj bodo v ospredju ukrepi za krepitev promocije zdravja prebivalstva, še posebej tudi promocija zdravja za starejše osebe, vzpostavitve sistema dolgotrajne oskrbe za osebe trajno odvisne od pomoči druge osebe, institucionalna preureditev področja za obvladovanje poškodb pri delu in poklicnih boleznih ter opolnomočenje delodajalcev in delojemalcev za aktivno skrb za zdravje in varnost pri delu, še posebej starejših zaposlenih.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO
ZAVAROVANJE SLOVENIJE

Priloga:

- fotografsko-slikovna razstava »Razvojni mejniki ZZS 1992-2022«,
- obeležitveni pano »ZZS praznuje 30 let«.